

Faste- | lafns Søndag 'ad Aftenen udi | Stavanger | At lefue er mig
 en Løst | At døe er mig en | B[aa]d]e.

Rom: C. 8. V. 38. 39. | Jeg er vis paa, at huercken Død, | Ey
 heller Lif, ey heller Engle, | Ey heller Førstendømme, ey heller |
 Mact, ey heller de nerverende Ting, | Ey heller de tilkommende,
 ey | Heller det høye, ey heller det | Dybe, ey heller noget andet |
 Creatur skal kunde skille os | Fra den Guds Kierlighed, som | Er
 i Christo Jesu | Vor Herre.

XII. Fra Vardø Kirke.

54) Fra Universitetets Oldsamling er i 1863 til Rigsarchivet afgivet det
 øverste af Sidestykket til en Kirkestol (fra Vardø Kirke, senest i Maase Kirke)
 med Lensmanden Hans Kønings (John Cuninghames) Vaaben, udskaaret i Træ,
 saaledes som det beskrives i Dansk-Norsk Adelslex. I. S. 294 med den Forskjel,
 at Dyret paa Hjelmen er en halv Enhjørning. I et i Oldsamlingens Archiv bevaret
 Brev, der fulgte med Indsendelsen af ovennævnte Vaaben, oplyses, at der paa samme
 Stol i Vardø Kirke stod Navnet Hans Konninghame. Paa Kirkens Prædikestol
 staa hans og hans Frues, Ellen Hundermarks, Vaabener med Aarstallet 1625
 (deres Giftermaalsaar) og Navnene: Hans Koninck og F. Elen Hundlermark.
 Hans Vaaben paa Prædikestolen angives at være prægtigere end paa Kirkestolen.
 (Se om ham Norske Samlinger in 8vo II. S. 501 og 514). — Paa Lysekronen i
 samme Kirke findes et Vaaben, hvori en Ørn med udslagne Vinger i Skjoldet og
 paa Hjelmen samt Navnet Erik Lorich med Aarstallet 1706.

Povel Nielsen Rosenpalm.

Af Gustav Ludvig Wad.

Der er næppe mange, som ved at læse ovenstaaende Navn paa
 en i sin Tid ret betydelig Mand kunne mindes at have hørt eller
 set noget synderligt om ham; meget er det heller ikke, der
 foreligger paa let tilgængelige Steder; lidt mere er det lykkedes
 mig at finde, som kan oplyse Mandens Levnetsomstændigheder,
 der ikke ere uden Interesse, idet han fra en ringe og uanset
 Stilling i Livet banede sig Vej til at blive en af de homines novi,
 som den endnu ungdommelige Enevælde kaldte frem fra deres
 Skjul for at støtte sig til dem; han kan saaledes betragtes som et
 Sidestykke til Bolle Luxdorph, hvis Levnet tidligere er skildret i
 dette Tidsskrift.¹⁾

¹⁾ Som Ledetraad ved denne Biographi er benyttet det ved P. N.'s Død udstedte
 latinske Universitetsprogram, der er Kilden, hvor ingen anden nævnes.

I Helsingør saa *Povel Nielsen* først Dagens Lys den 25. Januar 1629; Faderen *Niels Pedersen* var Byskriver, og Moderen *Alhed Jørgensdatter Riwold* var en Borgmesterdatter der fra Staden. Allerede i sit Fødeaar, i September Maaned, blev den lille Dreng faderløs, og var saaledes alene overgivet til sin Moders Omsorg; Sødskende til den lille Povel kjendes ikke, ligesom i det hele hans Familieforhold og Moderens Omstændigheder ere indhyllede i Mørke; den senere Præst i Helsingør Henrik Henriksen (Goische) kalder ham sin Svoger, et Udtryk, der jo den Gang toges anderledes vidt end nu om Stunder.¹⁾ Drengen artede sig godt, og det fremhæves, at han i en Alder af elleve Aar talte og skrev flydende Dansk og Tydsk og var særdeles ferm i Regning, saa at han blev sat i Latinskolen for at lære de classiske Sprog; han har aabenbart haft et godt Nemme, og det ejendommelige Liv i Byen, der besøgtes af Søfarende af alle Folkeslag, den store Conflux af Mennesker, alt dette har ganske naturligt haft en vækkende Indflydelse paa den begavede Dreng. Da han havde været nogle Maaneder i Skolen, vakte han allerede saa store Forhaabninger, at hans Moder fandt det rigtigst at sætte ham under en Oncles, Mag. Johan Friderichsens specielle Opsyn i Roeskilde Skole, hvor han var Rector;²⁾ Povel Nielsen gjorde strax glimrende Fremgang under denne den Gang bekjendte Rector, der var en stor latinsk Digter og hædret med Laurbærkrandsen, men forresten havde Ord for at være lovlig streng; han døde imidlertid i en ung Alder den 9 April 1641³⁾ og kort efter, den 7. Juni, blev Povel Nielsen sat i Skole paa Herlufsholm; ved Bemærkningen herom i Herlufsholms Ugekostbog kaldes hans Moder »Anne Peders Kræmmers af Helsingør«; hun har altsaa giftet sig igjen; at Fornavnet er urigtigt, er vel kun en Skrivefejl. Næsten syv Aar tilbragte Povel Nielsen paa Herlufsholm, under skiftende Rectorer, tilsidst den bekjendte Philolog Zacharias Lund; endelig i Maj 1648 tog han Afsked med Skolen

¹⁾ Et originalt Brev fra Henriksen (Sjæll. Indlæg ¹⁹/₆ 1667), i hvilket han beder Nielsen udvirke, at Hørerens Niels Kjeldsen kan blive Klokker i Helsingør, naar den nuværende afaar ved Døden, har til Udskrift: Hedderlig, Vellærdt, Agtbar och Velfornemme Ynge Mand, Poffuel Niellssen, Vell forordnede Secretario udi Cantzeli-Collegio, Min høyrerede Kiere Svoger, och Vellfornemme Ven Som Broder Venligen.«

²⁾ Programmet kalder ham P. N.'s »avunculus«, men Slægtskabet har jeg ikke kunnet opspore.

³⁾ Bloch, Bidrag til Roskilde Domskoles Historie I, 54 fg.

og rejste med to Skolefæller til Universitetet at deponere, forsynet med et i Sandhed glimrende Vidnesbyrd fra sin Rektor;¹⁾ den 2. Juni blev han med 112 andre indført i Matriklen; til sin Privat-præceptor valgte han Professor Bang. Programmet beretter nu om hans Studier, hvorledes han alvorligen lagde sig efter Philo-sophi, men især dyrkede Retsvidenskaben, og at han stiftede Be-kjendtskab med adskillige udmærkede Mænd; ellers ere hans For-hold ubekjendte; Zwergius kalder ham²⁾ »kun en fattig Student,« hvilket godt stemmer med, at han først henimod 20 Aar gammel kom til Universitetet, da han vel ikke har haft Raad til at deponere i en saa ung Alder, som hans Evner tillod; hvis han havde haft bedre Raad, havde han næppe heller taget imod den Hørerplads i Roeskilde, som han nogen Tid havde, hvorlænge, vides ikke, da Programmet kun flygtig omtaler det og han slet ikke nævnes i

¹⁾ Testimonsiet, der findes i Zacharias Lunds Copibog, gl. kgl. Saml. 1079 fol., er saalydende: »Amplissimo Ordinj Professor. Salutem & Observantiam. Quem admodum Sol cum multo mane exoritur fulgorem præmittit, qvi summa mon-tium cacumina illustrat, hominesqve uberioris lucis spe exhilarat: ita præ-stantissimis ingeniis non raro præfulget a prima pueritia ea morum ac virtutum elegantia, quæ spem multo majoris splendoris solet pollicerj. Sistit se Tibj, Facultatis artium Spectab. Dne Decane, ac Vobis, Professores celeberrimj *Paulus Nicolai* Helsingorensis, ut quod ego verbis hactenus præludo, ille aliqva sui exempli ratione confirmet: juvenis in quo diu est, quod indoles futuræ dignitatis amplissimæ apparet. Neqve enim sensim ac lente ejus rej documenta dedit, sed primas statim adolescentiæ nebulas perrupit hic vividi ingenii radius. Id quod ex aliorum fide, qvi adolescentis ingenium ante me noverunt, tanto audacius heic refero, quo cærtius ipse id proximo hoc biennio expertus sum: quo tempore ita de se multa pollicitus est, ut confirmare Vobis non dubitem, plura eum experimentis reservare. Idem cum intelligeret optima mater, et ut est de suorum liberorum salute sollicitior ille sexus, metueret ne mora langvesceret fervor, filium hinc ad Academiam publicam evocandam-censuit, ut quem radium apud nos minatus est, apud vos in plenam lucem effundat. Adest itaqve iis ingenii morumqve ornamentis illustris, ut si eum Vobis operosius commendarem, idem facere videri possem, ac si lucernam accenderem, ut vobis sereno coelo solem exorientem ostenderem. Scimus autem Vos P. C. Te inprimis Spectab. Dne Decane, singulari semper humanitate et benevolentia complecti solere eos, in quibus bonæ frugis aliqva spes; in hoc autem nostro, cum summa eluceat, universos & singulos in ipso juvando ornandoqve nihil prætermisuros confidimus. Pro quo officio cum nos ipsos, quantum possumus, ad quævis obsequia obligamus, tum de ipso *Paulo Nicolaj* nihil dubitamus, quin gratum ac memorem animum erga bene merentes per-petuo sit conservaturus.

Dabantur Herlovix, A. D. XXX Aprilis
CIO IOCXLIX.◀

²⁾ Siell. Clerisie S. 340.

Fortegnelsen over Hørerne i Blochs Bidrag til Skolens Historie. Der fortælles nu, at han fra Roeskilde blev kaldet til Kjøbenhavn; vist er det, at han den 4. Maj 1657 fik Bestalling paa, »at opvarte udi vores Kongelige Bibliothek, hvor han sig skal lade være anlegen Bøgerne altid at holde rene og nette og enhver udi sit Sted«; men ved samme Kongebrev blev det ham endogsaa overdraget at »opvarte Vores Elskel. kiære Søn Prindsen og hannem in minutiis grammaticalibus at informere«, for hvilke Bestillinger han aarlig skulde nyde 200 Rdlr.¹⁾ Hvem han skyldte denne Stilling er ikke bekjendt; at han har staaet i noget Forhold til Bibliothecaren, Meibom, vides ikke; et Vink haves maaske i Bestallingen, hvor det nævnes, at han skulde lyde de Instructioner, han maatte modtage af Hofmesteren Ove Skade, Befalingsmand paa den kgl. Gaard i Roeskilde, og af Mag. Willum Lange; den første kan have lært Povel Nielsen at kjende i Roeskilde, og Lange, der Aaret iforvejen var bleven Kronprindsens Lærer, var hans Byesbarn og oven i Kjøbet Herlovianer som han selv.

I fire Aar var han den senere Kong Christian Vtes Lærer; derefter fik han en Plads i det danske Cancelli som Secretair, formentlig som Løn for sin Lærervirksomhed; thi med den mere haandgribelige Løn, Pengene, kneb det svært, efter hvad han selv fortæller i en Ansøgning til Kongen af 22. Maj 1667²⁾, saalydende:

»Allernaadigste Konning och Herre, Jeg haffuer nu paa Thj aars tid werret j Eders Kongl. Majtss tjeneste. I de første fjire aar haffuer Jeg vnderd. opvarted Hans Kongl. Høyhed j hans vnge aarss information, och tilkommer derfor endnu en deell aff min Løn, effter affregning som mig derpaa for Sex aar siden for Skat Cammeret er giffuen.

For Sex aarss tjeneste dereffter j Ederss Kongl. Majtss Cancellie haffuer Jeg desforuden gandsche inted hafft, saa det mig er Vmueligt lengre Vden hielp at subsistere.

Men efftersom Eders Kongl. Majts for nogen tid Naadigst haffuer bewilget, at Erick Rohtsteen som paa en tid med mig till en charge er antagen, maatte fra samme tid at regne faa affregning paa sin løn. Saa leffuer Jeg j dett Vnderdanigste haab, at Eders Kongl. Majt. j henseende till min lang tjeneste, haade hoss Hanss

¹⁾ Werlauff, Efterr. om det kgl. Bibliothek, S. 45.

²⁾ Orig. i Sjæll. Indlæg.

Kongl. Højhed och siden, Naadigst beteer mig den Naade, at Jeg lige Ved bemt. Erick Rohtsteen motte bevilgess affregning fra Skat-Cammeret, och derefter noget aff Samme Løn till min ophold nyde.

Eders Kongl. Majtss.

Allerunderdanigste, och threopligtigste Tiener Povell Nielssen.«

Forhaabentlig har han faaet det billige Ønske opfyldt; det var trange Tider for Embedsmændene, og Man har ondt ved at forstaa, hvorledes de egentlig ere komne ud af det; dertil kom den for en Mand af borgerlig Herkomst vistnok noget ubehagelige Stilling i Cancelliet mellem de saakaldte Cancellijunkere, af hvilke man var udsat for at blive noget »bas tracteret«¹⁾; af det ovenfor meddelte Brev ses det jo ogsaa, at Rohtsteen har nydt nogen Begunstigelse fremfor Povel Nielsen; at der i det Hele taget blev gjort nogen Forskjel paa de adelige og uadelige i Cancelliet, fremgaar ogsaa af en kgl. Befaling af 7. Juli 1670²⁾ til Kammercollegiet om, at de, som protocollere i Højesteret og i Cancelliet, saavel de som ere af Adel som de, der ikke ere af Adel, skulle indføres i Hofrullen efter enhvers Senium med Character af Cancellisecretair, hvorefter det særlig befales, at Povel Nielsen skal enrolleres efter hans Senium i Cancelliet og derfor nyde samme Løn som andre Secretairer foruden den ham allerede som Dechifreur tillagte Løn; under 17. September 1669³⁾ havde han nemlig faaet Bestalling som Dechifreur i afdøde Zacharias Lunds Sted, hvorfor han skulde lønnes med 750 Rdl. aarlig, hvilket skulde tage sin Begyndelse fra Lunds Død, den 8. Juni samme Aar; at Povel Nielsen strax fik dette Embede, kan vistnok forklares deraf, at han af sin gamle Rector havde lært Dechifreurkunsten og af ham er bleven anbefalet dertil. Han var altsaa kommen paa en grøn Gren — i det mindste tilsyneladende; vi skulle senere se, hvorledes han maatte kæmpe for at skaffe sig betalt.

Imidlertid havde Povel Nielsen bødet paa sine tarvelige Kaar ved et rigt Giftermaal, idet han den 22de Juli 1668⁴⁾ i Slagelse

¹⁾ Suhms nye Saml. I, 15.

²⁾ Sjøall. Tegn.

³⁾ Sjøall. Reg. Werlauff, det kgl. Bibl. S. 45, 411.

⁴⁾ St. Mikkel's Kirkebog i Slagelse; Datumet kan ogsaa læses 21; Bemærkningen om Povel Niensens Vielse er vistnok senere tilføjet, da han kaldes Rosenpalm »da Kongl. Maj. Secreterer«.

havde ladet sig vie til *Anne Andersdatter* der fra Byen, efterat han den 30. Juni havde faaet Bevilling til at vies i Huset.¹⁾ Hvorledes han har lært hende at kjende, ved jeg ikke; det er ikke bekjendt, at han havde nogen Forbindelse i Slagelse. Hvad nu hende angaar, da var hun ikke af nogen udmærket Extraction, men af ganske ordinair Familie; ikke desto mindre er der opbevaret en Del angaaende hendes Ungdom, hvilket jeg her skal fortælle efter Kilderne i Gehejmearchivet.²⁾ Hendes Fader var en rig og anset³⁾ Kjøbmand i Slagelse ved Navn *Anders Nielsen (Kremmer)*,⁴⁾ ved hvis Død 1661 den den Gang endnu ikke voxne Pige stod forældreløs og vist ogsaa uden Sødskende, men med en Formue paa 15,127 Rdl., en i de Tider meget betydelig Sum; da Fr. Rostgaard i Aaret 1738 fortalte Langebek om Povel Nielsen, at han »befriede« en rig Jomfru i Slagelse, var Formuen i hans Mund voxet til 30,000 Rdl.,⁵⁾ saa Rygtet har altsaa paa det nærmeste fordoblet den store Medgift. Som den stakkels lille Pige nu stod ene i Verden med sine mange Penge, var det ganske naturligt, at hendes kjære Slægtinge kappedes om at faa denne Guldflugt i Huset, og hendes Farbroder *Laurits Nielsen* var da den nærmeste og tog hende saa til sig.

Imidlertid blev Magistraten bange for, at han, der bestyrede omtrent Halvdelen af hendes Formue, skulde skalte og valte med denne efter Behag, og da Man desuden fandt, at han behandlede den unge Pige slet, sendte Borgmester Jørgen Michelsen paa Øvrighedens Vegne følgende Klage ind til Kantsleren:

¹⁾ Sjæll. Reg.

²⁾ Sjæll. Tegn. 13. Sept. 1666, 4. Febr. 1667, Sjæll. Indlæg.

³⁾ Baade han og hans Broder Laurits have underskrevet Enevoldsacten af 10. Januar 1661. Suhms nye Saml. I, 268.

⁴⁾ Hr. Sognepræst Dr. Viborg har venligen meddelt mig, at en stor Ligsten med følgende Indskrift er indmuret i St. Mikkel's Kirke i Slagelse: »Herunder hviler udi Herren Erlig og velagted Mand Anders Nielsen Kremmer, fordum Borger og Handelsmand udi Slagelse, som døde Anno 1661 d. 5. May udi sit Alders 51 Aar, med sin salig Hustru Erlig dyderig og Gud ærbødig Kvinde Mette Jensdatter, som døde Anno 1661 (ulæseligt) den 5. Juni udi sit Alders 75(?) Aar, samt deres salige Børn Jens Andersen, som døde 1651 den 15 Februarii udi sit Alders 8 Dage, og Mette Andersdatter, som døde Anno 1654 d. 16. September udi sit Alders 3 Dage. Deris Sjæle ere alle udi Guds Forvaring til den yderste Dag, naar Gud vil samle Legeme og Sjæl efter sit Ord til det evige Liv.« I Stenens 4 Hjørner ses Evangelisterne i Medaillons.

⁵⁾ Norsk histor. Tidsskrift II, 312.

»Hoy Edle och Welbaarne Hr. Cancellor
Gunstige Herre och Patron

Det er Eders Exellentz vell beuist huorledis Affgangene Anders Kremer i voris Bye haffuer efterlat sig en daatter som hid indtill effter faderens død, hoes hendis farbroder haffuer veret, Men som samme pige effter hendes Sl: forældre hafuer Arfuet en Anseenlig formue och hun dog paa den Sted, huor hun nu er, iche saaledis bliffuer medhandlet som det sig bør eller for Gud Kand Vere at forsuare, idet hun huerken sammestedtzt Seer eller Lerer noget gött, som hendis Stand ud Kreffuer, ey heller mand Veed huorledis hun i Guds frøgt er opdragen, efftersom hun allerede hafuer en schelig alder och dog holder fra Guds bord, derforuden Saa indeholdis i saa Stor twang altid i husset, At hun ingen gott folch maa See eller tale med, Men er affsondret fra alles omgengelse, hende till aller største schade baade paa sundhed, forstand och goed optuchtelse i hendis unge Aar, Saa man Vell maatte fatte fremmede tancher om Slig hendis schadelig optuchtelsse; Huorfore ieg, som hans Ko: Maytt hafuer betroed at Vere Borgemester sammestedtzt, haffuer Villed i tide, widere det unge mennisches w-lempe derwed om mueligt Var At forrekomme hans Exellentz tilkiende giffue, till dend Ende, at hans Exell. hoes hans Kongl. Maytt sligt uille andrage och till weye bringe en Kongelige Befaling till oss som er øffrigheds Persohner deri byen, at Vij tillige med Sogne Presten schulle Erfahre, huorledis hun baade i Guds frøgt och andre dyder befindes at Vere opdragen, och at Vij maatte giøre Dend An ordning Att hun Kunde Komme hoes fornemme gott folch i Kiöbenhaffn huor hun best Kunde bliffue fremdragen och holden Lige wed andre gott folchis børn af hendis Stand, Herforuden Efftersom hendis farbroder hafuer inde hoess sig af hendis godtz, en stor Capital at werge for och Vij som Øffrigheds Persohner iche Kand Viide huad forsichring hoes hannem for saa Stor en Summa Kand findess, at hand da maatte tillholdes derfore at giøre oss rigtighed, Saauel som alle andre som noget af bemelte pigis godtz hafuer at Verge for, paa det Vij paa dend W-møndiges Vegne i sin tid Kand Vehre foruden schade och ald Wlempe till dend Wmøndige fader og Moderløssis Største gafn Saa formoeder ieg Vnderdanigst med Hr. Cancellers goede befordring hans Kongl: Mayts Naadigste Assistentz och Resolution. Kiöbenhaffn d. 11 Julij Ao. 1666.«

Virkingen heraf var en Skrivelse fra Kongen til Borgmester

og Raad, dateret 13. September, hvorved det befales, »at I strax forskikker samme Pige hid til Kjøbenhavn« i Byfoged Jens Mouritsens Hus, ligesom der ogsaa skulde forfattes og indsendes en nøjagtig Angivelse af, hvorledes Pigens Formue var anbragt. Den 19de September kom dette Bud til Borgmester og Raad og to Dage efter udstedte de en Fortegnelse over hendes Formues Anbringelse, »hvilken Capital bestaar hos Formynderne udi Ejendom i Marken og Byen og tilstaaende Gjæld baade hos Adelen, Præster, Borger og Bønder, og (har) rejst sig af Kræmmergjæld, en Del efter Bevis og en Del efter Bogen.« Samtidig hermed afgav hele Magistraten med Undtagelse af Jørgen Michelsen, en Erklæring om, at den Dannemand Laurits Nielsen Kræmmer og hans Hustru har ladet sin Broderdatter optugte saaledes, at Ingen med Billighed kan have sig over dennem at beklage. Det ser ud, som om Jørgen Michelsen af blot personlig Animositet mod Laurits Kræmmer har sat hele Sagen i Værk.

Denne Erklæring var fremkaldt ved en længere Skrivelse af samme Dag, i hvilken tre af Anne Andersdatters Paarørende, Niels Søffrensen, Christen Søffrensen og Niels Jensen, begjærede, at Sognepræsten samt velvise Borgmester og Raad vilde meddele dem deres sandfærdige Kundskab om, hvorledes Laurits Nielsen »haver udi Liv og Levnet baade inden og uden Huset sig skikket og forholdet og hvorledes han og hans Hustru sig imod samme Pige haver anstillet, om de jo ikke sømmeligen, som det sig burde, hende christeligen og forsvarligen haver optugtet, holdt hende til Guds frygt og flittigen ladet søge Kirken og Guds Hus saavel som ladet undervise og lære det, saasom hendes Stand og Alder kunde med sig føre, baade udi Børnelærdom, Skriven og Læsen, samt anden christelig Optugtelse og Undervisning, og det, som en christen Piges Person baade udi Husholdning og udi andre Maader vel sømmer, egner og anstaar, som baade for Gud og høj Øvrighed kan være at forsvare«

Sognepræsten, Mester Hans Allesen Bunchefloed, gav strax Laurits Nielsen et ligesaa rosende Testimonium som Øvrigheden; det er skrevet nedenunder Slægtingenes Skrivelse og lyder saaledes:

»Paa denne overskrevne Begjæring kan jeg underskrevne med en god Samvittighed testere, at Laurits Nielsen Kremer, saa længe jeg her udi Menigheden haver været, da haver han sig i Liv og Levnet som en gudfrygtig Tilhører anstillet, saa at det af store Aarsager maatte komme, om han ikke haver ladet sig i Guds Hus

finde, saa tidt nogen Herrens Tjeneste der skulde forrettes, og ellers udi sit Hus saadan Omgjængelse og Levnets Skikkelighed ladet befinde, at den ikke for noget Menneske kunde erkjendes forargelig, mens Guds Frygt, Ærbarhed og Levnets Skikkelighed, hannem, hans Hustru og Hus at kunne være mange andre her paa Steden til et godt Exempel. Det er mig og vitterligt, at hans Broderdatter Anne Andersdatter er, siden hun kom i sin Farbroders Hus, huldet til Gudsfrygt med flittig Kirkegang, Undervisning i sin Børnelærdom ved Skolegang, endog til at lære at læse og skrive samt anden Øvelse, som til god Opdragelse efter hendes Alder kunde henhøre.

Paa den Tid, da disse Erklæringer afgaves, var den Person, som havde mest Interesse af Sagens Udfald, langt fra Slagelse i god Behold i Viborg. Bispem dér, den bekjendte Peder Willadsen, der indtil for faa Aar siden havde været Præst i Slagelse, havde nemlig den 28. Juli tilskrevet Laurits Nielsen følgende Brev:

»Kjære Laurits Nielsen og tilforladeligst gode Ven, næst al lyksalig Velstands Ønske og for beviste meget Gode altid min vil- lig Tjeneste til al Velbehag. Eftersom jeg havet lovet Eders sal. Broder, sal. Anders Nielsen Kremer, endogsaa udi hans yderste, der jeg stedse talede med hannem, at jeg efter hans da Begjæring til mig vilde tage hans liden Datter Anne Andersdatter til mig, naar hun blev noget større og mere til Alders, hende hos mine egne Børn at lade opdrage og optugtes, derfor nu jeg mig min Løfte til hannem erindrer og den hulde og fortrolig Venskab, os var imellum, saasom han kunde været min egen Broder og mig meget godt beviste, da vil jeg nu ønske, jeg hans Barn kunde be- vise min oprigtig Gemyt, og derfor er begjærendes (om det ellers vel behager), at hun maatte komme til mig i Viborg og maatte blive i mit Hus; hende skal næst Guds hjælp vederfares at se og lære med Tugt som mine egne Børn behager at lære saaledes. Da vil I lade hende komme til mig med det allerførste og vil herimod have Eder Gud tryggeligen befalet med alt kjært havendes, forbli- vendes E. V. og T. A. Peder Willadtzen.«

Den 17. September rejste da Anne Andersdatter ledsaget af sin Farbroder til Viborg; to Dage efter kom, som ovenfor fortalt, Kongens Bud, om at hun skulde skikkes til Kjøbenhavn, og me- dens dette nu blev delibareret i Slagelse, sad hun i Behold i Vi- borg, men stadig udsat for at blive revet derfra; hendes Angst derfor er saa naturlig, da hun jo ikke kunde vide, hvordan hun

vilde faa det i Kjøbenhavn, medens hun derimod kjendte Bispen saa godt og havde jævnaldrende i hans Døtre, der vel har været hendes Veninder fra Barndomsdagene i Slagelse. Hendes Sorg finder et rørende Udtryk i et lille Brev, hun den 2. Januar 1667 skrev til en Ven i Slagelse. »Al Velstands Ønske — skriver den forfulgte Pige — samt min beredvillig Tjeneste i alle Maader. Velfornemme og velærede gode Ven Hans Pedersen, eftersom min kjære Farbroder Laurits Nielsen er nu igjen ankommen hid til mig til Viborg, at jeg nu endelig skal følge med, eftersom jeg tilforn, han var hos mig, hannem saa hjertelig haver bedet, at han vilde tale med Kantsler, at jeg for Guds Skyld maatte blive hos de Folk i Viborg. Jeg fornemmer, at derved slet intet er udrettet og ingen bevilling maatte jeg faa, saa beder jeg Eder, Hjerte Hans Pedersen, at I vilde for Guds Skyld og min Skyld tage Gud til Hjælp og søge Hans Majestæt, at jeg fattige Menneske ikke skulde nødes hen imod min Villie; hvis jeg tilforn haver lovet, det lover jeg ogsaa endnu og skal jeg næst Guds Hjælp sikkerligen holde indtil Døden, hvortil jeg ønsker af Gud Allermægtigst Lykke og Velsignelse. Jeg beder endnu som tilforn, at I strax uden nogen Ophold falder ind til Gud og til hans Kongelige Naade, at jeg nu ikke skulde fores hen i Byfogdens Huus, som det maatte være en anden, der noget ondt haver gjort, hvorføre min kjæreste i alting gjør sin Flid, ønskendes hannem samt alt kjært under Guds Beskjærmelse til Sjæl og Liv. I Hast. Anne Andersdatter.«

Dette Brev blev tilligemed alle de andre her meddelte Actstykker indsendt til Cancelliet, og under 4. Februar 1667 udgik der endelig Kongebrev om, at Anne Andersdatter maatte blive hos Bispen i Viborg, »saasom Vores forrige Befaling anlangende bemeldte Anne Andersdatter hid til Byen udi Byfogdens Hus at forsende ingen anden Henseende havde, end at hun med god og tilbørlig Optugtelse til al Skikkelighed maatte vorde opdraget, og denne Vores naadigste Intention og Villie jo saa vel udi bemeldte Biskops Hus kan fremmes.«

Halvandet Aar efter var det saa, at hun blev gift med Povel Nielsen; men dermed vare hendes Gjenvordigheder ingenlunde endte, da hun — eller rettere hendes Mand — i lang Tid maatte strides med de Folk i Slagelse, der havde hendes Midler under Værgemaal. I September 1668, sex Uger efter Bryllupet, fik Magistraten i Slagelse kongelig Befaling til at tilholde alle dem, der hidindtil havde haft noget af hendes Formue under Værgemaal, uden

noget Ophold at gjøre Povel Nielsen Regnskab og »fornøjelig« Rig-tighed ¹⁾ Dette har sikkert ikke været behageligt for adskillige; Raad-mand Jens Knudsen, der alene havde 1333 Rdl. 2 Mk. under sin Be-styrelse hørte til disse sidste, thi snart efter fik Amtmanden, Hugo Lüt-zow, Befaling til at sequestrere hans Midler, indtil Povel Niel-sen paa sin Hustrus Vegne var betalt.²⁾ I flere Aar varede denne Kamp for Anne Andersdatters Rettigheder; der blev nedsat en Commission til at afgive Kjendelse i Sagen, som endelig fik sin Af-gjørelse for Højesteret i Aaret 1671.³⁾

Anne Andersdatter prises i Universitetsprogrammet som en Kvinde af sjældne Dyder; men om der tør lægges videre Vægt herpaa, skal jeg ikke afgjøre; hun blev Moder til ti Børn i sit tyveaarige Ægteskab.

Povel Nielsen vandrede imidlertid opad Embedsstigen; 1677 blev han Assessor i Cancellicollegiet, det følgende Aar tillige i Højesteret, 1682 Cancelliraad og endelig den 6. Maj 1684 blev han Justitsraad paa en Dag, da der blev gjort 11 virkelige Etatsraader, 8 Etatsraader, 5 Justitsraader (blandt dem hans Skolefælle Andreas Engberg og den ovenfor nævnte Erik Rohtsteen), 7 Cancelliraader og 2 Kammerraader.⁴⁾ I Aaret 1679, det rigeste paa Nobilita-tioner, vor Historie opviser, idet 25 Personer nød denne Begun-stigelse, var han blandt de syv, der den 15. December adledes; de andre vare Etatsraad Michael Vibe, Oberzahlmester Peder Brandt, Assessor Niels Benzon og hans Broder Peder Benzon, Secretair Hans Bentzon og Assessor Peter Bladt. Ved denne Lej-lighed fik Povel Nilsen Tilnavnet *Rosenpalm*, som han mærkeligt nok selv aldrig benyttede, ligesaa lidt som noget andet Menneske nogensinde kaldte ham ved dette straalende Navn; Vaabenet, der bl. a. indeholder baade Roser og Palmer, er gjengivet i Adels-lexiconnet, i hvis Afbildning der dog findes en lille Unøjagtighed, idet Korset i Hjerteskjoldet i Povel Nielsens eget Segl mangler den øverste Arm (et Antoniuskors).⁵⁾

¹⁾ Sjæll. Tegn. 7. Sept. 1668.

²⁾ Sjæll. Tegn. 31. Oct. 1668.

³⁾ Sjæll. Tegn. 27. Febr., 22. April, 13. Maj 1669, 28. Febr. 1671. Povel Niel-sens Andragende til Kongen om Nedsættelse af en Commisssion, Orig. i Sjæll. Indlæg 1669.

⁴⁾ Sjæll. Reg.

⁵⁾ Seglet findes under et Skjøde af 28. Maj 1686 i Geh.-Archivets topografiske Samling.

Den Slags Udmærkelser kunde den enevældige Konge let nok uddele til sine Embedsmænd; derimod var det saare vanskeligt for disse at faa den dem tillagte Løn; man vilde gjøre Kong Christian V. skammelig Uret, hvis man søgte Grunden til dette trykkende Forhold i andre Omstændigheder end i Rigets gennemgaaende usle og udpinte Tilstand; Hjerte manglede Kongen mindst af alt; de Summer, han eftergav Enker og fattige, vilde tilsammenlagte blive et stort Tal; først efter hans Død, under hans Efterfølger, fik det en anden Gjænge; da blev den ene Ansøgning afslaaet efter den anden, som vilde have rørt Christian den 5tes bløde Hjerte.

Den almindelige Udvej for at skaffe sig betalt var den, at Man forlangte kongeligt Gods i Betaling; dels var dette ikke vanskeligt at opnaa, da Kronen jo den Gang endnu ejede en stor Del af Landet, dels opnaaede Man derved at knytte sit Navn til Godsbesiddelse, der jo indtil for faa Aar siden havde været forbeholdt den gamle Adel, saa Man kan ikke undre sig over, at denne Følelse af at være Herremand kan have tilfredsstillet mangan Parvenu, — og denne Følelse maa have haft noget særdeles tiltrækkende, thi Indtægter gavede Herregaardene ofte slet ikke, tidt endog kun Tab.

I Aaret 1671 indgav Povel Nielsen Andragende til Kongen om at faa udbetalt sin Løn, »som mig rester nu mere end for 11 Aars Tjeneste over syv tusende Rdlr.» i Stedet for denne Sum vilde han gjerne modtage 300 Tønder Korn af det Jordegods, som afg. Fægtemester Hans Wilhelm paa Sorø havde haft til sin Lønning; skjont det ikke indbragte saa meget som Renten af de 7000, haabede han dog at faa det »særdeles for min forrige Tjeneste og at jeg i 14 Aars Tid ikke har nydt saa godt som en Skillings Værd.« Kammercollegiet beregnede hans Fordring til 7137 Rd. 1 Mk. 1 Sk. indtil 1. Juli 1671; paa Collegiets Betænkning i Sagen, der er undertegnet af J. Wind, P. Scavenius og Steen Hondorff, resolverede Kongen: »Naar han faar saa witt hans fordring beløber sig, kan han ej videre pretendere, — tres faciunt Collegium.« Under 16. September fik Povel Nielsen det kongelige Skjøde paa Godset, som laa i Hyllinge (Flakkebjerg Herred), Boeslunde (Antvorskov Birk), Ramsølle og Ørsted (Ramsø Herred), Jersie og Baadehuse (Thune Herred), Bybjerg (Horns Herred) og i Kirkestillinge i Slagelse Herred¹⁾. Ved kgl. Skjøde af 23. Juli 1673 kom Povel Nielsen i Besiddelse af Gaarden Landbytorp, nu Frede-

¹⁾ Geh.-Arch. Topogr. Saml. — Rentek.-Archivet, Resolutionsprotocol II, 131.

rikslund i Kindertofte Sogn ved Sorø, for en Pris af 422 Rdl. 3 Ort 16 Sk. med Forbehold af Kronens Forkjøbsret efter Forordn. af 1. Decbr. 1664. Denne Gaard havde Kong Frederik III i Belejringens Tid (2. Oct. 1660) pantsat til en Borger i Kjøbenhavn Niels Michelsen, der overdrog den til Povel Nielsen for 154 Rdl. 16 Sk. Forskjellen mellem dette Beløb og Kjøbesummen blev afkortet ham i hans resterende Løn¹⁾. Endnu samme Aar begjærede Povel Nielsen at forundes Jernebjerg og Brorup øde Marker og Mølle i Antvorskov Amt imod aarlige Contributioner, Rostjeneste og anden Paalæg; det var i alt ti Gaarde og en Mølle af Hartkorn 190 Tdr. 1 Skj. 3¹/₂ Fjk.; paa Kammerets Indstilling resolverede Kongen under 15. Juli 1674: »Dette hafuer Wii Allernaadigst bewilliget foruden reluition at Expederes;« ved Skjøde af 16. Juli overdrages Godset Andrageren mod en Fordring af 1738³/₄ Rdl. 3 Sk.²⁾. 1675 erhvervede han Havrebjerg Mølle, 23 Tønder Hartkorn, som Tolderenken i Korsør Anne Cathrine, Johan Hacks, havde nydt qvit og frit i 14 Aar, men som hun nu maatte opgive formedelst Ægteskab; i sit Andragende om Møllen anfører Povel Nielsen, at han et Stenkast fra Møllen har anlagt og opbyggt en Avlsgaard og paa samme sat en stor Del af sin Velfærd; »men maa nu derhos fornemme, at samme Mølle foraarsager mig, efter Møllerens Behag, stor Fortræd og Skade, ikke alene paa mine Enge, men endog særdeles paa min strax derhos beliggende Mølle, for hvilken Havrebjerg Mølle ofte med største Fortræd holder Vandet i Bagflod, hvorover min Mølle i forrige Tider ganske er bleven ruineret, saa at heraf vel kan sluttes, at ikke nogen bedre var tjent med denne Havrebjerg Mølle end jeg, ej heller nogen uden jeg skulde lide Skade og Fortræd derved, at den kom i nogen andens Eje.« Den 10. Maj 1675 fik han Skjøde paa Møllen for 1666 Rd. 4 Mark, men da hans Tilgodehavende kun androg 1350 Rdl. 4 Mark 13 Sk., forpligtede han sig (25. Aug.) til ikke at oppebære Møllens Indkomst, for Kjøbesummen derved var naaet³⁾. Den omtalte Avlsgaard er Brorupgaard, som Povel Nielsen oprettede af de øde Gaarde, han 1674 købte af Kronen; for denne Ejendom, som ligger nedenfor Havrebjerg Mølle paa den modsatte Side af

¹⁾ Geh.-Arch. Topogr. Saml.

²⁾ Geh.-Arch. Topogr. Saml. Rentek. Resolutionsprot. IV, 16.

³⁾ Geh.-Arch. Topogr. Saml.

Tude Aa, fik han adelige Friheder et af de følgende Aar¹⁾); til Gaarden skal han af Valdemar Daae til Borreby, der var bleven forarmet ved sine alchymistiske Forsøg, have købt en Længe af Borreby og flyttet den til Brorup²⁾). Imidlertid vare hans Forhold næppe gode; i en Ansøgning af 1678 om at maatte nyde sin Løn klager han over, at hans Trang i disse besværlige Tider er større end nogentid tilforn³⁾); fra 1. Januar 1680 forhøjede Kongen hans aarlige Løn til 1000 Rdl., som skulde udbetales fjerdingaarsvis; ved sine Handeler med Kronen var han bleven denne 216 Rd. 4 Mk. skyldig, hvilket Beløb Kongen eftergav ham⁴⁾); en anden kongelig Gave fik han, da Kongen den 4. October 1684 tilskjødede ham jus patronatus til Stillinge Kirke samt Sorterup og Ottestrup Kirker »af sær kongelig Naade, saa og i allernaadigste Henseender til den lange og tro Tjeneste, som Vores Justits- og Cancelliraad og Assessor i Vores Højesteret og Cancellicollegio, Os elskelig Povel Nielsen til Brorupgaard, allerunderdanigst gjort haver«; Gaven var beregnet til 4789 Rdl. 56 Sk.⁵⁾). En mindre Foræring fik han 1686, da han skulde mageskifte noget af sit Gods⁶⁾) med noget af Kronens⁷⁾), idet hans skulde bruges til Ryttergaarde; det, Kronen gav i Bytte, var over 30 Tønder Hartkorn mere end det, den fik, men denne Forskjel fik Povel Nielsen uden Betaling⁸⁾). Ved forskjellige mindre Handeler forøgede han stadig sit Gods; saaledes købte han 1686 (vgl. Conf. 8. Jan. 1687) en Del Kirkeskove i Flakkebjerg Herred (Kirkerup, Gimlinge og Haldagerlille⁹⁾).

¹⁾ Selve Frihedsbrevet har jeg ikke kunnet finde; det omtales f. Ex. i Sjæll. Tegn. 18. Oct. 1681.

²⁾ Danske Saml. 2. R. V. 71.

³⁾ Geh.-Arch. Afregninger P. Nr. 60.

⁴⁾ Anf. St.

⁵⁾ Geh.-Arch. Topogr. Saml.

⁶⁾ i Tyvelse i Sorterup Sogn, i Sønderup Sønder i Boeslunde Sogn, og i Tjæreby i Taarnborg Sogn.

⁷⁾ i Havrebjerg og Blæsinge.

⁸⁾ Geh.-Arch. Topogr. Saml. Skjøderne udstedte 28. Maj 1686.

⁹⁾ Anf. St. Se endvidere Rentek. Resol.-Protocol X, 206, Sjæll. Tegn. 12. Juni 1673, 8. Sept. 1680, 18. Oct. 1681. Af Sjæll. Tegn. 7. Aug. 1683 ses, at en Person, der »meget skammeligen« havde overfaldet hans Forpagter og beskadiget ham ilde med en Le, blev indsat paa Bremerholm i Jern. En af hans Bønder i Ottestrup, der med Heste og Vogn havde kjørt Fragt og herfor af Byfogden i Roeskilde var ikjendt Straf, blev ved kgl. Resol. af 28. Juni 1684 (Sjæll. Reg.) fritaget for denne. I Aaret 1687 havde han en Sag med Bønderne i Valby Østre og Valby Vestre, Sjæll. Tegn. 27. Sept. 1687.

At han var en velhavende Mand, fremgaar af Kjøbenhavns Skattebøger; i Aaret 1676 opføres han i Studiestræde for 121 Rd. 2 Mk. 16 Sk., og det følgende Aar paa Nytorv for 365 Rd.; de højestbeskattede ere anførte for 700 Rd.¹⁾; et Bevis paa hans Formuenhed er det ogsaa, at han til Opførelsen af Kirken paa Christianshavn gav 50 Rd.²⁾.

Foruden sine Forretninger i Cancellicollegiet og i Højesteret havde Povel Nielsen andre Hverv af Vigtighed; han sad saaledes i den Commission, som i Begyndelsen af 1686 blev nedsat for at undersøge Overhofmarskal Joachim Heinrich von Bülow's Embedsførelse³⁾; men et langt større Tillidsbevis var det, at han var blandt de ti Commissairer, som det den 28. Februar 1680 blev overdraget at foretage Hovedrevisionen af den danske Lov; den 1. Marts 1680 traadte Commissionen sammen i Cancelliet, hvor det bestemtes, at man skulde mødes paa Slottet hver Mandag og Torsdag Kl. 8 om Morgenen, de andre Søndage Kl. 2 om Eftermiddagen; slet saa tidt mødte de nu rigtignok ikke, da det kom til Stykket, men Povel Nielsen hørte dog til dem, der sjældnest udebleve, og ofte tog han Ordet i Debatten; næsten hele Juni og Juli Maaneder var han fraværende, formodentlig havde han da Sommerferie paa Brorupgaard. I Slutningen af Marts Maaned 1681 var Revisionens Arbejde færdigt; to Aar senere udkom Loven med en »zirlig« Fortale af Povel Nielsen⁴⁾. Samme Aar, den 23. Januar 1683, fik han Sæde i den danske Commission, der skulde gennemgaa det af en til Udarbejdelsen af Norske Lov nedsat norsk Commission indleverede Udkast; først i Juli 1687 opløstes Commissionen⁵⁾.

Povel Niensens Livs Bane stundede nu til Ende; en heftig Sygdom, Scorbutum siger Universitetsprogrammet, vilde ikke vige for de berømteste Lægers Kunst; baade Ole Borck, Jens og Holger Jacobæus vare ude af Stand til at yde nogen Hjælp; den 30. Juli 1688, Kl. 7 om Aftenen indfandt Døden sig; den 15. August ved Aftens Tide jordedes hans Legeme i Vor Frue Kirke.

¹⁾ Uddrag af Skattebøgerne af Ant. Petersen, Ny kgl. Saml. 682* 4.

²⁾ O. Nielsen, Kjøbenhavns Diplomatarium III, 790.

³⁾ Danske Saml. 2. R. V, 156.

⁴⁾ Afskrift af Protocollen for Revisionscommitteens Forhandlinger i Gl. kgl. Saml. 3237, 4. — Aubert, de norske Retskilder I, 56 fg. — Histor. Tidsskr. 3. R. III, 645—46.

⁵⁾ Aubert, anf. Værk, S. 98—103.

Det er vanskeligt at danne sig nogen klar Forestilling om en saadan Mands Dygtighed; den collegiale Indretning umuliggjør det at bestemme, hvor meget og hvad enhver især i et Collegium har virket; men de faa samtidige Bedømmelser af hans Dygtighed, der ere os levned, bestyrke kun den gunstige Opfattelse, som hans egen Carriere maa bibringe os; Universitetsprogrammet roser ham for hans Skarpsindighed som Dommer i Højesteret; det fortæller endvidere, at hans stadige Mundheld var det, »ut, si forte in adversam valetudinem incideret, nihil vel pudore vel poenitentia dignum desideraret.« Dagen efter hans Død skrev Michael Vibe til Vilh. Helt, der opholdt sig i Udlandet: »Justitsraad Povel Nielsen døde iafte, som gjør mig ret ondt, eftersom han sandeligen var en af de habileste membris baade udi Cancelliet, saa og udi højeste Ret¹⁾.« Sin Dygtighed var han sig ogsaa bevidst; i et Andragende til Kongen om at faa udbetalt noget af sin Løn siger han (1678): »Jeg vil i Underdanighed formode, at det i Naade vorder af Eders Kongl. Maj. anset, at Eders Kongl. Maj. ved min ringe Person i forefaldende Occasioner kan have den tjeneste, som maaske ingen Potentat i Europa kan have, hvorfor jeg og des snarere forventer et naadigt Svar²⁾. Noget Portrait af Povel Nielsen har jeg ikke kunnet opdage.

Hans Efterleverske sad i Følge kongl. Bevilling af 26. Februar 1684 i uskiftet Bo³⁾; at hendes Omstændigheder ikke just vare glimrende, viser følgende Ansøgning: »Allernaadigste Herre oc Konge. Udj dybeste underdanighed betackes Eders Kongel. Majt for dend stoere Naade, som mig udj denne min bedrøvelige Enckestand er bewiist; Men som, dis Werre, mine Wilkor nu omstunder ere saa slette, at det, uden Eders Kongelig Majt med sær Naadige Øyen mig wiidere anseer, Will for Tiiden blive tungt for mig oc mine mange u-opføde Børn, fremdeelis at Subsistere, oc som ieg nu Anmoedis om dend allernaadigst paabudne Defensionsstys Betaling, som mig icke mulig er at bringe till Weye, Saa lefwer ieg udj dybeste underdanigheed med det fuldkommen haab, At Eders Kongelig Maj. Af sær Kongelig Naade mig samme Defensions-styr, som er Toe Hundrede Rixdaler, Allernaadigst effterlader. Saadan Eders Kongelig Majts høye Naade, will Gud af Him-

¹⁾ Ny kgl. Saml. 1323 fol.

²⁾ Geh.-Arch. Afregninger P. Nr. 60.

³⁾ Sjæll. Reg.

melen Riigeligen belønne, Oc Jeg med mine udj worris Bønner dagligen jhuekomme. Eders Kongelig Majts Allerunderdanigste Arfve undersatt oc Tiennerjnde Anne Salig Povel Nielsen Rosenpalms. Kiøbenhavn dend 5. October A^o 1688.«

Ved Kongens Resolution af 13. October blev den ommeldte Sum hende »af sær kongl. Naade« eftergivet¹⁾. Ogsaa paa anden Maade hjalp Kongen de Efterlevende, idet han udnævnte den ældste Søn, *Christian Povelsen Rosenpalm*, der kun var 18 Aar gammel, til Secretair i Cancelliet og Dechifreur med 500 Rdl. i Løn fra den 1. Januar 1688 at regne; Bestallingen er af 29. Maj²⁾; senere studerede han i 2 Aar ved Ridderacademiet i Kjøbenhavn, i hvis Album han har indskrevet sit Navn den 18. November 1694³⁾; da hans Fader døde, var han tilligemed sin Broder *Niels* netop bleven privat dimitteret til Universitetet⁴⁾; den sidste tog det følgende Aar den 14. Maj Baccalaurgraden⁵⁾; en tredje Søn *Anders* eller *Andreas Rosenpalm*, der døde 1754 som Admiral, fik Brorupgaard endnu førend hans Moder døde i Slutningen af Aaret 1713⁶⁾; med ham uddøde Slægten. Gaarden tilhørte senere Holberg og nu, som Arvefæste fra Sorø Academi, Ejeren af den nærliggende Valbygaard. Landbytorp overdrog Fru Anne Nielsdatter ved Skjøde af 29. April 1690 til kgl. Skovrider Bertel Pedersen; til Vitterlighed er Skjødet underskrevet af Oversecretair Moth og Justitsraad Willom Worm samt af hendes Sønner »Christian og Niels Rosenpalmer«⁷⁾. Flere af Slægtens Medlemmer vare begravne i Stillinge Kirke; men for omtrent 40 Aar siden nedsænkedes de paa Kirkegaarden⁸⁾; endnu opbevares i samme Kirke en Sølvoblatæske med en Cupido med spændt Bue paa Laaget og under Bunden denne Indskrift: *Alhede Marie Rosenpalm*, hvis Toiletæske den nok har været⁹⁾.

1) Orig. i Rentekammerarchivet.

2) Sjæll. Reg.

3) Academiets Album i Gl. kgl. Saml. 1090 fol. — Sjæll. Reg. 5. Sept. 1692.

4) 19. Marts 1688. Universitetets Matr.

5) Anf. St.

6) Lengnicks Kirkebogsuddrag. Han nævnes 1710 som Ejer af Brorupgaard - Geh.-Arch. Skattevæsenet under Souverainiteten 2.

7) Orig. i Geh.-Arch. Topogr. Samling.

8) Trap, Kongeriget Danmark, 2. Udg., III, 392.

9) Teilmann, Præsterækker for Pastorater i Sjælland, S. 91.

Niels Pedersen,

Byskriver i Helsingør, død 1629,
g. m. Alhed Jørgensdatter Riwald.

Povel Nielsen Rosenpalm,

til Brorupgaard, Justitsraad, Assessor i Cancellicoll. og Højesteret,
f. 1629 + 1688,

g. 1668 m. Anne Andersdatter + 1713.

1. Christian Rosenpalm,
døbt 8. Marts 1670,
+ 30. Juli 1731,
Secretair i Danske
Cancelli. | 2. Niels Rosenpalm,
Student 1688. | 3. Christian Rosenpalm,
døbt 13. Febr. 1672,
+ Maj 1673. | 4. Anders Rosenpalm,
døbt 19. Novbr. 1674,
+ Decb. 1675. | 5. Alhed Marie Rosenpalm,
+ 1706. | 6. Anders Rosenpalm,
døbt 18. Marts 1679,
+ 19. Jan. 1754.
til Brorupgaard, Gehejme-
raad, Admiral, Ridder af
Dannebrog og l'Union par-
faite, g. 26. Marts 1710 m.
Sophie Amalie Bentzon
til Stamhuset Skjersø, + 1769,
Datter af Justitsraad Hans Bentzon til Skjersø,
Landsdommer i N. Jylland,
adlet 15. Decb. 1679,
+ 23. Decb. 1704, og
Kirstine Glud, + 1724. | 7. Jørgen Rosenpalm,
døbt 8. Nov. 1680,
+ Juni 1683,
Captain i Søetaten. | 8. Mette Cathrine Rosenpalm,
døbt 4. Febr. 1682,
+ Juni 1683.
Efter Benzons Stamtavler
i Geh.-Arch., Manuscr. Kall.
528. 4, Sjæll. Reg. 23. Maj
1673, 28. Decb. 1675, 7.
Juni 1683, Lengnick's Ud-
drag af Stillinge og Vor Frue
Kirkebøger; Garde, Efferr.
om den danske og norske
Søemagt. IV, 634 fg., 640 fg. | 9. Jens Rosenpalm,
døbt 19. Decb. 1686,
+ 1715,
Captain i Søetaten. | 10. Peder Rosenpalm,
døbt 29. Marts 1688. |
|--|---|---|---|---|---|--|---|---|---|

Charlotte Amalie Rosenpalm,

f. 1711, + før 1769.